

Каністерапія (собакотерапія)

Каністерапія (лат. "canis" – собака і грецьк. Θεραπεία [therapeia] - лікування, оздоровлення) — один з видів лікування і реабілітації людини за допомогою звичайних або спеціально відібраних і навчених собак під наглядом кваліфікованих фахівців (також – відома, як лікувальна кінологія).

Каністерапія в цілому, як метод корекційного та розвиваючого впливу має дуже глибоке історичне коріння. У первісному суспільстві, віра у могутність тварини-тотема змушувала людей дотримуватися певних норм і правил, регулювала спілкування і була одним з джерел благополуччя і спокою. Священні амулети носили на тілі, як символ заступництва і успіху; ритуальні танці допомагали зняти злість, агресивність після невдалого полювання або, навпаки, підзарядитися енергією; звернені до могутньої тварини заклинання і голосіння над хворою людиною або жінкою, що народжує — все це частково прообрази анімалотерапевтичних прийомів.

Подібне ставлення людей до тварин сприяло розширенню можливостей емоційного відреагування страхів, агресивності, почуття безпорадності і самотності, знімало психічне напруження, дозволяло переживати зміни і шукати ресурси в самих собі, давало заспокоєння і впевненість. Можна сказати, що тварини і їхні символи були одними з перших психотерапевтів, що надавали психологічну допомогу людині.

Збереглися документи, які свідчать про те, що вже в 1792 році в лікарні для душевнохворих у Йорку (Англія) собаки використовувалися як частина терапевтичного процесу. Хворі спілкувалися з ними, доглядали за ними, і було відзначено позитивний вплив подібних методів на поведінку людей і ефективність лікування.

Протягом декількох століть в інших країнах Європи використовувався заспокійливий і розвиваючий ефект взаємодії з собаками пацієнтів психіатричних клінік та притулків, після чого в США собаки стали використовуватися для психотерапевтичної допомоги в деяких подібних установах. За даними дослідження Animal Planet першим в історії каністерапії є легендарний йоркширський тер'єр Смокі(Смокі). Смокі був зарахований до складу 26-го розвідувального авіаполку 5-ї Армії ВПС США, пройшов через Другу світову війну, заслужив 8 бойових нагород і отримав звання капрала. Смокі працював у госпіталях як собака-терапевт протягом 12 років, під час і після Другої світової війни. Американські лікарі Червоного хреста помітили, що в госпіталях, де собакам не забороняється гуляти по території, поранені прагнули проводити з ними якомога більше часу.. Після проведеного дослідження з'ясувалося, що і процес одужання в таких установах йшов більш успішно. І в зв'язку з цим госпіталь ВПС в Нью-Йорку почав цілеспрямовано використовувати цей метод для якнайшвидшої реабілітації поранених.

Каністерапія як науковий метод починає набувати популярності з другої половини ХХ століття. Родоначальником каністерапії є нью-йоркський лікар-психолог Борис Левінсон. Його діяльність, як це не дивно, спричинив випадок: якимось до лікаря, у якого жила дворняга Джинглс, прийшла жінка з сином, який страждав на аутизм. На подив лікаря і матері, замкнута і похмура дитина зовсім не злякалася пса, а навпаки — почала його гладити й обіймати. Левінсон дав хлопцеві награтися з Джинглс і вирішив продовжити їх спілкування — в результаті дитина дуже швидко одужала. Пізніше Левінсон продовжив свої експерименти за участю різних тварин, а його пацієнтами стали не тільки діти, а й дорослі. Спілкування з тваринами стало застосовуватися не тільки для зняття нервової напруги, а й для зцілення людей з дуже серйозними діагнозами. Б. Левінсон виявив, що застосування каністерапії виправдано в роботі з нетовариськими, скутими, замкнутими дітьми, з дітьми, що страждають аутизмом, шизофренією. Він прийшов до висновку, що спілкування з собакою в якості основного компонента психотерапії може допомогти аутистам почати контактувати з реальністю.

© РІА НОВОСТИ | published in drugi.lvivjournal.com

**В одному із центрів
каністерапії.**

Незвичайну програму проводять бібліотеки американського міста Солт-Лейк-Сіті. Дітей у віці від 5 до 9 років, яким з різних причин важко навчитися читати, навчають грамоти за допомогою собак. За півгодини в тиждень дитина читає вголос тварині. 45 собак самих різних порід у супроводі господарів безкоштовно надав місцевий клуб собаківників. Собаки попередньо навчені при читанні дивитися в обличчя дитині або на книгу, щоб створювалося враження, що тварина стежить за сюжетом. Діти бачать в собаці уважного слухача, який, на відміну від однолітків в шкільному класі, не сміється над затинаннями або помилками у вимові слів. Результати переконують: за 13 місяців експерименту навички читання у відсталих дітей значно покращилися.

Учасники міжнародної програми «Собаки-лікарі» приводять собак на місця катастроф, щоб їх могли притиснути до себе і погладити потерпілі, які перебувають у стані шоку, а також рятувальники, що вибилися з сил. Добровольці разом зі своїми домашніми тваринами відвідують лікарні, школи і притулки для дітей-інвалідів. Собаки, що мешкають на території хоспісів, полегшують життя безнадійно хворих.

Каністерапії виявляється найбільш ефективним методом для дітей і літніх людей, які часто є найбільш вразливими категоріями в плані соціалізації та емоційного благополуччя.

Особливу значимість має каністерапія для категорії дітей з обмеження у розвитку, собака дає їм можливість не тільки знайти собі друга, але і справлятися зі своєю недостатністю. Собаки допомагають подолати самотність, знімають психо-емоційне напруження, дають позитивні емоції, і багато, багато іншого. Спілкування з собакою відіграє особливу роль в соціально-психологічному благополуччі дітей, воно дає необхідне емоційне «підживлення» і саме по собі є гарною психотерапією. Особливо воно необхідне дітям, які нерідко страждають від самотності у власних сім'ях, а також дітям з неблагополучних сімей.

Каністерапія використовується в роботі з різними категоріями людей. Собака дозволить надовго стримати страх, депресію, напругу, знизити неуважність і мобілізувати рухові функції. Неговіркі починають більше говорити, а люди з емоційною некомпетентністю (набутою або вродженою) — виявляти здатність реагувати на тварин із несподіваним почуттям і розумінням. Однак, як стверджують спеціалісти, успіх каністерапії залежить насамперед від того, які відносини між твариною і пацієнтом були встановлені ще в дитинстві, зокрема у віці 6-13 років.

Собаки незамінні при роботі з дітьми, які страждають на аутизм. Вони надзвичайно впливають на поведінку таких дітей. Присутність або пасивна участь у терапії дружелюбно налаштованого собаки збігається з помітним поліпшенням у поведінці дітей та зниженням таких проявів аутизму, як занурення в себе.

Собак використовують для профілактики і лікування простудних захворювань, захворювань серцево-судинної системи, при безсонні, при алергії і астмі. Собаки діагностують напади епілепсії і можуть попередити про настання епілептичного припадку за 20 хвилин. Собаки дуже дієві для лікування нервового напруження, при розсіяності уваги. Особливо ефективними вони є при почутті самотності, покинутості, в стані депресії. Та одним з найбільш поширених напрямів використання каністерапії є допомога хворим, що страждають на ДЦП і аутизм.

Проте варто пам'ятати, що каністерапія – це не панацея і не універсальний засіб від всіх захворювань. Але факт незаперечний: за допомогою собак у багатьох хворих поліпшується координація рухів, пам'ять, діти стають більш товариськими і самостійними. Та й спробувати таке лікування не складно!

Згадайте, що ще Редьярд Кіплінг стверджував: *«Купіть цуценя і ви придбаєте найвідданішу любов на світі!»* Чотирилапий друг здатний так тонко нас розуміти, так точно уловлювати зміну в нашому настрої, так безоглядно любити і довіряти – що цими своїми якостями робить нас кращими, зцілює душу і тіло, вселяє силу і віру в себе.

Дякую за увагу!

